

Onderwerp

Cijfers rondom sport & bewegen

Kern mededeling:

Corona en de bijbehorende maatregelen hebben sinds medio 2020 hun weerslag gehad op de sportsector en het sport- en beweeggedrag van mensen. Tijdens de eerste beeldvormende ronde voor de actualisatie van het Flevolands sportbeleid 2 maart 2022, hebben uw staten gevraagd naar meer onderzoeksinformatie rondom de stand van zaken van de sport in Flevoland. Langs deze weg informeert Gedeputeerde Staten u hier graag over.

Mededeling:

In dit document informeren wij u over er de stand van zaken en ontwikkelingen in de Flevolandse sportsector waarbij er betrokkenheid is geweest vanuit het provinciale Sportbeleid of vanuit het door u beschikbaar gestelde corona-ondersteuningspakket. De informatie betreft een 'momentopname'. Hierbij is gebruik gemaakt van de meest recente- en beschikbare onderzoeksgegevens. Het betreft een puntsgewijze samenvatting van de belangrijkste feiten en cijfers, tevens in beeld gebracht door enkele infographics. Voor gedetailleerde gegevens verwijzen wij in de tekst naar het desbetreffende onderliggende (digitale) bronnen- en onderzoeksgegevens.

Registratienummer

2964787

Datum

1 juni 2022

Afdeling/Bureau

SENB

Openbaarheid

Openbaar

Portefeuillehouder

Hofstra, H.J.

Ter kennisname aan PS en
burgerleden

Samenvatting Stand van sport & bewegen in Flevoland

Kernsporten

- Uit het kernsportonderzoek (december 2021) komt naar voren dat de huidige kernsporten watersport (plek 1), hardlopen (plek 2) en triathlon (plek 3) ongewijzigd de top 3 sporten blijven van Flevoland. Op basis hiervan, kan geconcludeerd worden dat deze sporten nog steeds goed gekenmerkt kunnen worden als “Flevolandse Sporten”.
- Urban Sports¹ en Taekwondo hebben een sprong gemaakt in de totaalscore ten opzichte van het vorige kernsportonderzoek uit 2017. Bij Urban Sports heeft met name het criterium *evenementen* een belangrijke rol gespeeld in de stijging van deze sport. De potentieel economische impact die een Urban Sports evenement kan hebben is groot en de hoeveelheid evenementen die is georganiseerd in de afgelopen drie jaar zijn opvallend. Ook op gebied van talentontwikkeling mede door het RTC in Almere, werkt deze sport aan een verbetering van haar infrastructuur
- *Impact corona*: Door de maatregelen was binnensporten op verschillende, langdurige momenten voor een groot deel niet mogelijk. Een grote groep mensen is hierdoor gestopt met sporten en een deel van de mensen heeft haar activiteiten verplaatst naar de buitenlucht, wat een effect had op een toenemende drukte in de openbare ruimte en de kernsporten hardlopen en fietsen. Anderzijds hadden de geldende maatregelen een negatieve invloed op de kernsporten watersport en triathlon, omdat accommodaties niet beschikbaar waren en wedstrijden en/of evenementen geannuleerd werden.

Bron

- [Kernsportonderzoek december 2021](#)

Talentontwikkeling & topsport

- De 7 Regionale Talenten Centra (RTC's) in Flevoland hebben een lange tijd stilgelegen. Dit betekent dat ruim 100 sporttalenten opgeteld ruim een jaar aan trainingen hebben gemist.
- In 2021 is er een afname van 10% topsportregistraties in Flevoland, voor corona was er een gestage stijging van topsportregistraties
- 10-15% van de sporttalenten verbonden aan de Flevolandse RTC's valt uit, stopt of dreigt te stoppen: door het uitblijven van wedstrijdprijkels, gebrek aan motivatie en uitdaging en het ontbreken van sociaal contact.
- Diverse topcompetities en topsportevenementen zijn niet doorgegaan of aangepast qua omvang en/of deelname

Bron

- Database NOC*NSF- Sportservice Flevoland²

Sportevenementen

- Evenals sportcompetities en trainingen hebben de afgelopen 2 jaar veel evenementen niet kunnen- of mogen plaatsvinden, of hebben plaatsgevonden in afgeslankte / aangepaste vorm. Een krimp van bijna 90% van kleine- en grootschalige sportevenementen tijdens de coronajaren 2020 en 2021 in Flevoland (voorheen ca 80 sportevenementen, tijdens corona ca 10).

¹ Veelal ongebonden sport en beweegactiviteiten in verstedelijkt gebied als bijvoorbeeld skaten, freerunnen, streetbasketball

² Dit is een niet openbare database van NOC*NSF en Sportservice Flevoland. Hierin worden alle Topsport- en talent statussen verzameld.

Mededeling

Bladnummer

3

Registratienummer

2964787

- Deelnemersaantallen waren lager evenals bezoekersaantallen, organisatiekosten hoger als gevolg van covid aanpassingen. Tenslotte lagere sponsorinkomsten of horeca omzet.
- Door de annulering van sportevenementen waren er ook geen deelnemers en bezoekers van binnen en buiten Flevoland voor het sportevenement. Bij het Nederlands Kampioenschap Beachsoccer en de triathlon in de Noordoostpolder kwamen doorgaans respectievelijk 2.300 en 1.000 bezoekers van buiten Flevoland. De MudMasters Biddinghuizen ontvangt jaarlijks c.a. 25.000 bezoekers van binnen- en buiten Flevoland. De triatlon in Almere ca 3500 deelnemers en afhankelijk van het weer tussen de 15.000 en 25.000 bezoekers. Laatstgenoemd evenement ging in 2021 als aangepast Wereldkampioenschap wel door met een veel kleiner deelnemersveld uit een beperkt aantal landen als gevolg van o.a. reisrestricties.
- 65% van de Flevolandse sportevenementen geeft aan hulp nodig te hebben voor de promotie van het sportevenement.
- 38% van de Flevolandse sportevenementen heeft behoefte aan ondersteuning bij het werven van sponsors voor het evenement na de coronaperiode.

Bronnen

- [Sport stand van Flevoland 2021](#)
- [Voorbeeld impact sportevenement 2019](#)

Aangepast sporten

- Het sportaanbod voor mensen met een beperking groeit. Via Uniek Sporten (het platform voor sportaanbod voor mensen met een beperking) zijn in de afgelopen drie jaar meerdere sportgelegenheden voor deze doelgroep toegevoegd. Opvallend is de groei van het sportaanbod voor de doelgroepen chronische beperking, autisme en niet aangeboren hersenletsel. Het aanbod van deze doelgroepen is het meest gestegen ten opzichte van andere doelgroepen.
- M.u.v. coronamaatregelen, worden er relatief weinig belemmeringen ervaren bij sportaccommodaties. Bij de sportlocaties heeft de meerderheid geen last van belemmeringen. Twee op de drie respondenten geeft aan dat ze geen last hebben van belemmeringen op de locatie. Van de respondenten die wel last hebben, zijn de trappen en hoogteverschillen belemmeringen.
- Eveneens is te zien dat wanneer respondenten belemmeringen verwachten bij een sport, de sportlocatie enorm laag scoort. 6% verwacht dat de locatie een belemmering is. Dit geeft aan dat de respondenten zich steeds minder druk maken om de sportlocaties.
- *Impact Corona*: Dat de coronamaatregelen invloed hebben op het sportgedrag van mensen is in meerdere onderzoeken al naar voren gekomen. In de monitor *onbeperkt sportief* wordt eveneens deze neerwaartse ontwikkeling gezien. Waar in 2018 de frequentie van minimaal één keer per week sporten van mensen met een beperking 58% was, is deze in 2021 gedaald naar 30%. Bijna de helft van de respondenten sport maximaal één tot vier keer per maand

Bron

- [Onbeperkt in beweging 2021](#)

Inclusiviteit en diversiteit in de sport in Flevoland:

- 84% van de respondenten vindt de term inclusie passen bij hun sportvereniging. 81% van de Flevolandse vindt de samenstelling van zijn/haar sportclub divers.
- 90% vindt dat zijn of haar sportclub zorgt voor een gastvrije omgeving, zodat iedereen zich welkom voelt.

Bron

- [Peiling sport & inclusie 2022](#)

Flevolandse sportaanbieders / sportorganisaties

- De infrastructuur van zowel het sport- en beweegaanbod voor de breedtesport als de topsport- en talentontwikkeling vertonen de nodige kwetsbaarheden. Reeds bestaande aandachtspunten als vrijwilligers, vernieuwing of de financiering van de topsport- en talentontwikkeling komen door de coronacrisis scherp naar voren. Evenementenorganisaties kampen met veel onzekerheden. Inkomsten, deelnemers en in welke vorm een evenement doorgang kan vinden. Vasthouden van vrijwilligers en kennis speelt ook bij hen een grote rol.
- 70% Van de Flevolandse sportaanbieders geeft aan middelen nodig te hebben voor acties om leden te bereiken.
- 65% van de Flevolandse sportaanbieders geeft aan dat ze nieuwe doelgroepen willen bereiken.
- 20% van de Flevolandse sportaanbieders ervaart dat de coronacrisis een negatieve invloed heeft op de bereidheid van vrijwilligers om zich voor de vereniging in te zetten.
- 25% van de Flevolandse sportaanbieders vraagt hulpmiddelen om vrijwilligers te activeren.
- 1:8 verenigingen in Flevoland houdt acties om vrijwilligers te behouden of te werven.

Bron

- [Sport stand van Flevoland 2021](#)

Sportdeelname

- De meest recente sportdeelname cijfers (april 2022) geven aan dat landelijk gezien 61% van de mensen minimaal 1x per week sport/beweegt. Dit is een stijging van 7% t.o.v. dezelfde periode in 2021 maar een lichte daling van 1% vergeleken met vorige maand.
- In de meest actuele ledencijfers (2018-2020) zien we een ledenverlies bij sportaanbieders in Flevoland (aangesloten bij NOC*NSF) van 4%. Landelijk gezien is in deze periode het ledenverlies met 1% afgenomen (Kiss-Rapportage NOC*NSF³)
- Er zijn twee opvallende punten op de manier hoe jongeren (5-18 jaar) sporten t.o.v. de totale bevolking van Nederland. Meer dan de helft van de jongeren (60%) sport als lid van een sportvereniging terwijl 25% van de totale bevolking sport als lid van de sportvereniging. Jongeren sporten over het algemeen minder vaak alleen/ongeorganiseerd (20%) t.o.v. de totale bevolking van Nederland (35%).

Bron

- [Sportdeelname index april'22](#)

Conclusies Impact corona sport & bewegen

- Flevolandse zijn minder gaan bewegen. 29% van de Flevolandse is minder gaan sporten of bewegen. Terwijl 47% juist graag meer zou willen bewegen dan ze op dit moment doen
- Een deel van de groep sporters is van 'binnensport', gaan sporten in de openbare ruimte. 74% van de sporters maakt(e) voor het sporten en bewegen gebruik van de openbare ruimte.
- De terugloop is het grootst in de leeftijdsgroep onder de 45 jaar, waaronder ook jeugd en jongeren.
- Wekelijks sporten onder kinderen is gedaald

³ In te zien bij Sportservice Flevoland. Betreft geen openbaar document van NOC*NSF.

Mededeling

Bladnummer

5

Registratienummer

2964787

- De sociale ongelijkheid lijkt toegenomen; kwetsbare groepen zijn nóg minder gaan bewegen en dus nóg kwetsbaarder geworden.
- Er is een daling van de contributieopbrengsten voor verenigingen
- De Topsport en Talentontwikkeling heeft stilgelegen en kampt met uitstroom en gebrek aan uitstroom.
- Van de ondervraagde inwoners met een beperking geeft 13% (2018: 24%) aan dat ze het afgelopen jaar >10x per maand hebben gesport. 25% (2018:10%) sportte afgelopen jaar 1x per maand.

Bronnen

- [Peilingen i.s.m. Flevopanel](#)
- [Onbeperkt Sportief 2021 \(SSF\)](#)
- [Citizens peilingen Provincie Flevoland](#)

Verzamellijst onderzoek / bronmateriaal

- [Stand van zaken sport in Flevoland 2021](#)
- [Kernsportonderzoek december 2021](#)
- [Peilingen i.s.m. Flevopanel](#)
- [Onbeperkt Sportief 2021 \(SSF\)](#)
- [Citizens peilingen Provincie Flevoland](#)
- [Sportdeelname index april'22](#)
- [Peiling sport & inclusie](#)
- [Wat zijn de financiële gevolgen van de coronacrisis voor sportverenigingen? – Allesoversport.nl](#)
- [Deze impact heeft corona op het beweeggedrag in Nederland – Allesoversport.nl](#)

Eerdere informatie Sport aan Provinciale Staten

- 2020 - 2021 [Dashboard covid - Flevoland \(feitelijkflevoland.nl\)](#)
- Januari 2021: [monitor sportbeleid](#):
- Maart 2022: [Sportbeleid in Nederland en Flevoland](#)
- Maart 2022: [mededeling uitvoering coronasteunpakket sport](#)

Bijlagen

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de Woo (ja/nee aangeven)
Infographic kernsportonderzoek 2021	2967653	Ja
Infographic Onbeperkt in beweging 2021	2967652	Ja
Infographic Sport en inclusie	2967651	Ja

Samenvatting Kernsportonderzoek 2021

December 2021

De provincie Flevoland heeft als onderdeel van haar beleid in 2009 gekozen voor het ontwikkelen van twee kernsporten: Triathlon en Watersport. In de huidige Sportnota (2019-2022) is ervoor gekozen om deze kernsporten uit te breiden met Hardlopen en Fietsen.

Kernsporten zijn sporten die bij Flevoland passen en bijdragen aan de identiteit van de provincie Flevoland. Deze samenvatting presenteert de resultaten van het derde kernsportonderzoek en is daarmee een vervolg op de onderzoeken die zijn uitgevoerd in 2009 en 2017. In dit onderzoek wordt gekeken of de huidige kernsporten nog aansluiten bij Flevoland.

De sporten zijn beoordeeld op de volgende criteria: 1 De mate waarin de sporten aansluiten bij **de identiteit en het 'Het verhaal van Flevoland'**, 2 **De populariteit** van sporten in Flevoland, 3 **De organisatiekracht en vitaliteit** van de sportverenigingen in Flevoland, 4 **De aanwezigheid van een topsportstructuur** binnen de sporten in Flevoland en 5 **De mogelijkheden voor het organiseren van sportevenementen** in Flevoland.

De sporten zijn dit jaar ook op de drie volgende componenten beoordeeld: 1 **De sociale component**, 2 Het ongeorganiseerd kunnen beoefenen van de activiteit in een **bewegvriendelijke omgeving** en 3 De mogelijkheid van het beoefenen van de activiteit voor **alle doelgroepen**.

De top 5 sporten in Flevoland

(op basis van de 5 componenten)

Achter de sporten is de totaalscore te vinden.
Maximaal waren er 100 punten te verdienen.

1. Watersport – 88
2. Hardlopen – 69
3. Triathlon – 69
4. Badminton – 62
5. Hippische sport – 60

De top 5 sporten in Flevoland

(op basis van de 3 extra componenten)

Achter de sporten is de totaalscore te vinden.
Maximaal waren er 7 punten te verdienen.

1. Wandelsport – 7
2. Voetbal – 7
3. Toerfietsen – 6
4. Hardlopen – 6
5. Watersport – 5

Conclusie

- **Corona** heeft een grote invloed (gehad) op het sport- en beweggedrag
- **Hardlopen** en **Fietsen** hebben aan populariteit gewonnen
- **Watersport** staat op plek 1 als Flevolandse kernsport
- **Urban Sports** hebben een enorme sprong gemaakt op de ranglijst
- **Wandelsport** scoort maximaal op de extra componenten

Aanbevelingen

- Behoud de **kernsporten**
- Voeg **wandelen** aan hardlopen toe
- Investeer in **Urban Sports**
- Blijf **watersport** doorontwikkelen

Overzicht Onbeperkt in Beweging

Oktober 2021

Vanaf 2012 doet Sportservice Flevoland voor de provincie Flevoland onderzoek naar aangepast sporten in Flevoland. Het onderzoek geeft onder andere inzicht in hoeveel Flevolandse mensen een beperking hebben, om welke soorten beperkingen het gaat en in welke mate deze voorkomen.

Het volledige onderzoek is te vinden op www.sportflevo.nl/onderzoek

Meer informatie? Neem contact op met Maarten van Erp - vanerp@sportflevo.nl.

'32,9% van de Flevolandse (18 jaar en ouder) leeft met één of meerdere langdurige aandoeningen'

(Gezondheidsmonitor Volwassenen en ouderen, 2020)

Bij **42%** van de respondenten is de lichamelijke beperking de meest dominante

33% Verstandelijke beperking | **21%** Chronische aandoening | **3%** Doof of slechthorend | **1%** Blind of slechtziend

85 Flevolandse sportaanbieders hebben aanbod voor mensen met een beperking

27 Almere | **22** Lelystad | **13** Noordoostpolder | **9** Dronten | **7** Zeewolde | **7** Urk

De belangrijkste redenen om te sporten en/of bewegen:

1. Omdat het leuk is – **65%**
2. Omdat het gezond is – **60%**
3. Om te bewegen – **55%**

De belangrijkste actiepunten:

1. Duidelijker laten zien welke sporten er zijn – **54%**
2. Meer aandacht – **49%**
3. Meer sporten organiseren – **37%**

Peiling Sport & Inclusie

April 2022

Sport is voor iedereen en iedereen moet mee kunnen doen aan sport. Sportaanbieders, sportorganisaties en partners zetten zich in om sport in Nederland inclusief te maken zodat iedere Nederlander kan sporten bij een club die bij hem of haar past. NOC*NSF lanceerde in 2021 de campagne 'Wees Welkom in de Sport!'. Wij zijn benieuwd hoe inclusief Flevolandse sportverenigingen vinden. Daarom is er in maart een peiling verricht om dit te onderzoeken.

In samenwerking met het burgerpanel van KiekendiefPerspectief hebben er 423 Flevolandse (vanaf 18 jaar en ouder) meegewerkt aan deze peiling. Hierdoor kunnen we uitspraken doen over hoe Flevolandse sportverenigingen ervaren op het thema inclusiviteit.

Meer informatie? Neem contact op met Maarten van Erp - vanerp@sportflevo.nl.

75% van de respondenten is (actief) lid van een sportvereniging
32% is ouder van een lid | **19%** is vrijwilliger | **7%** is trainer en/of coach

42% van de respondenten is mannelijk en **58%** van de respondenten is vrouwelijk

84% van de respondenten vindt de term inclusie passen bij hun sportvereniging*

4% vindt de term inclusie niet passen | **10%** is neutraal | **2%** Weet het niet

*De termen helemaal mee eens en mee eens zijn evenals de termen helemaal mee oneens en oneens in deze stelling samengevoegd.

“De samenstelling van mijn sportclub is divers”

81% (Helemaal) mee eens
11% Neutraal
7% (Helemaal) mee oneens
1% Weet het niet

“De bestuurders, trainers/coaches en vrijwilligersfuncties van mijn sportclub zijn vergelijkbaar met het ledenbestand”

52% (Helemaal) mee eens
18% Neutraal
11% (Helemaal) mee oneens
19% Weet het niet

“Mijn sportclub zorgt voor een gastvrije omgeving, zodat iedereen zich welkom voelt”

90% (Helemaal) mee eens
7% Neutraal
2% (Helemaal) mee oneens
1% Weet het niet

